

Třicet dnů pro cévní mozkovou příhodu v Nemocnici Blansko- zpráva

Do letošní kampaně 30 dnů pro cévní mozkovou příhodu se od 27. 4. do 25.5. zapojilo celkem 35 nemocnic. Nemocnice Blansko byla prostřednictvím Iktové jednotky neurologického oddělení již třetím rokem jednou z nich.

Realizované aktivity:

- Uvedení Nemocnice Blansko a Iktové jednotky neurologického oddělení na **oficiálních materiálech ČR**
- Distribuce:** letáky informace o kampani v ČR, oficiální edukační letáky a plakáty „Mrtvice je rychlá. A vy?“, pozvánky na dny otevřených dveří
- Informace** na webových stránkách Nemocnice Blansko, město Blansko, Zpravodaj Blansko
- Informativní **článek v periodiku** „Blanenský deník“ (MfD)
- Nemocnice:** Blansko, Boskovice, Milosrdných bratří Letovice, OLÚ Jevíčko
- Radnice měst a obcí** (Boskovice, Letovice, Rájec Jestřebí, aj.)
- Všichni **praktičtí lékaři a neurologické ambulance** okresu Blansko
- Semináře** pro laickou veřejnost: Kunštát, Rájec Jestřebí
- Dny otevřených dveří:** iktová jednotka, radiodiagnostika (UTZ vyšetření), rehabilitace (28.4. a 6.5.2009)
- Odborný seminář** pro praktické lékaře a lékaře Nemocnice Blansko „Sekundární prevence CMP“ za podpory fy Richter Gedeon a fy Pfizer
- Hodnocení:** Zpravodaj Města Blansko, webové stránky NB

Prostřednictvím **personálu Iktové jednotky neurologického oddělení** Nemocnice Blansko bylo distribuováno na tisíce informačních a edukačních letáků a desítky informačních plakátů.

Ve dvou **dnech otevřených dveří** navštívilo Iktovou jednotku neurologického oddělení celkem 47 občanů.

Ze 47 měli pouze dva návštěvníci při namátkovém vyšetření normální hodnotu **krevního tlaku**. U dvou byla zjištěna hodnota vyšší než 180/110 mmHg ! Všem bylo doporučeno vyšetření u praktického lékaře, kontroly vyšetření krevního tlaku event. nasazení odpovídající léčby. Z počtu 24 návštěvníků, kteří projeví zájem o **ultrazvukové vyšetření** krčních tepen (krkavic), bylo u šesti z nich jako vedlejší nález zjištěno patologické zvětšení štítné žlázy (doporučeno další cílené vyšetření). Žádný z vyšetřených neměl závažnou poruchu průchodnosti krčních tepen zásobujících mozek, ale u všech byly zjištěny sklerotické změny. Všechny nálezy byly zaznamenány do zdravotnické dokumentace jako **screeningové vyšetření** (cílené vyhledávací vyšetření u rizikové skupiny).

Děkujeme všem, kteří pomohli v organizaci a propagaci této prospěšné osvětové akce, děkujeme návštěvníkům za jejich zájem o tuto závažnou problematiku a jsme jako zdravotníci potěšeni i jejich odpovědným přístupem ke svému zdraví.

Důležité informace závěrem

Cévní mozková příhoda je druhou nejčastější **příčinou úmrtí** v Česku, hlavní **příčinou trvalé invalidity** u dospělých a každý rok zasáhne v ČR zhruba 35.000 lidí, nejčastěji starších 65 let. U osob v produktivním věku je v ČR výskyt až třikrát vyšší než v zemích západní a severní Evropy. Každý desátý pacient s cévní mozkovou příhodou je mladší 55 let, výjimkou nejsou i mladší jedinci. Je známo, že ohroženy jsou zejména mladé ženy s vrozenou poruchou srážlivosti, které užívají hormonální antikoncepci a kouří.

Třetina pacientů s cévní mozkovou příhodou umírá, třetina má trvalé následky a jen třetina se zcela uzdraví.

U každého desátého se do roka příhoda opakuje, u 40 procent již do pěti let.

Péče o tyto nemocné je drahá, **léčba** cévních mozkových příhod i následných stavů spotřebuje až deset procent objemu finančních prostředků zdravotnictví, **ročně zhruba 20 miliard Kč.**

Šance na přežití a zejména zvýšení počtu nezávislých a soběstačných pacientů po mrtvici existuje, pokud je léčba zahájena včas a na odpovídajícím pracovišti: to znamená poskytnout léky na rozpuštění sraženin v cévách (**trombolýza**) do 4,5 hodiny od objevení prvních příznaků.

Časnou **péčí na iktové jednotce** klesne úmrtnost až o 50 procent.

Nejběžnějším příznakem mozkové mrtvice je ochablost nebo znečítlivění tváře, ruky nebo nohy, obvykle na jedné straně těla. Rovněž potíže s mluvením či porozuměním řeči, porucha zraku na jednom či obou očích, závrať, ztráta rovnováhy a silná bolest hlavy bez zřejmé příčiny nebo porucha vědomí.

Průměrná časová prodleva od prvních příznaků do zajištění adekvátní léčby na Iktové jednotce neurologického oddělení Nemocnice Blansko je podle průběžně probíhající dlouhodobé statistiky cca 5 hodin 45 minut. Největší **časové ztráty** jsou bohužel **na straně pacienta** samotného- z různých důvodů oddaluje návštěvu lékaře (myslí si, že potíže přejdou nebo jim nepřikládá zásadní význam, čeká na svého praktického lékaře, čeká na rodinu, aby se poradil, v některých případech má technické problémy- není schopen si přivolat pomoc). **Jediné správné řešení** v této situaci je volat bezplatnou **linku 155**, tedy zdravotnickou záchrannou službu (v našem případě ZZS Jihomoravského kraje, Brno). K pacientovi s akutní mozkovou příhodou vyjíždí **záchranná služba** stejně rychle jako k dopravní nehodě nebo pacientovi s infarktem myokardu. Profesionální tým avizuje z místa zásahu cestou dispečinku personál **urgentního**

příjmu Nemocnice Blansko a **iktové jednotky** neurologického oddělení tak, aby byl pacient kvalifikovaně a rychle předán, vyšetřen a zahájena jeho moderní léčba, kterou je systémová trombolýza.

V Nemocnici Blansko je velmi dobře **propracovaný systém poskytování zdravotní péče** o pacienty s mozkovou příhodou od bezproblémového **předání** postiženého profesionálním záchranářem erudovanému neurologickému týmu na ambulanci urgentního příjmu, přes rychlou realizaci všech nutných **vyšetření** (biochemických, zobrazovacích- CT, CT angiografie aj.) v urgentním režimu (přednostně z důvodů akutního ohrožení života nebo těžkého poškození zdraví), aplikaci odpovídající **léčby včetně systémové trombolýzy** v indikovaných případech, s **využitím telemedicíny** (elektronické předání digitalizovaného obrazu CT) konzultace v iktovém centru FN U svaté Anny Brno a zvolení dalšího postupu včetně možného předání pacienta v indikovaných případech ke kombinované léčbě tzv. lokální trombolýzy (přímo k místu uzávěru cévy), **dále intenzivní péči na iktové jednotce** neurologického oddělení, monitoraci a zajištění životních funkcí, odhalení a léčba případných poruch srdečního rytmu, hypertenze, cukrovky aj., **intenzivní rehabilitaci** již na lůžku IJ JIP a to včetně **logopedické péče** (léčba řečových poruch), **léčbu na akutním lůžku** neurologického oddělení po **propuštění** do domácí péče. **Úmrtnost** na akutní mozkovou příhodu se pohybuje na neurologickém oddělení Nemocnice Blansko od 3,0 do 3,5% (celorepublikový průměr). Pacienty, kteří mohou mít dále prospěch z rehabilitace a jsou schopni spolupráce dále předáváme na **rehabilitační oddělení** Nemocnice Blansko. Pacienti, kteří potřebují zajištění následné péče (ošetřovatelské po odeznění akutního stadia) jsou hospitalizováni na oddělení **následné péče** Nemocnice Blansko nebo v LDN Milosrdných bratří v Letovicích s ohledem na místo bydliště nebo blízkost svých příbuzných, kteří jej navštěvují. O všechny naše pacienty dlouhodobě pečujeme (pravidelná vyšetření, sledování všeobecných rizik a dynamiky změn zobrazovacích vyšetření- CT, ultrazvuk, EEG aj.) v obou **ambulancích**, tzv. **dispensární péče** a spolu s nimi plánujeme další postup léčby.

Tento systém péče je **aktivně podporován** managementem Nemocnice Blansko od roku 2000 v rámci **cerebrovaskulárního programu**. Na neurologickém oddělení důsledně dbáme na **kvalitu poskytovaných služeb**. Získali jsme Certifikát shody systému managementu jakosti s požadavky **ČSN EN ISO 9001:2001** v únoru 2007, tedy jako jedno z prvních klinických pracovišť Nemocnice Blansko. Ministerstvem zdravotnictví ČR byla neurologickému oddělení udělena **akreditace**, kterou jsme získali oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu pro obor **specializačního vzdělávání NEUROLOGIE na celý vzdělávací program** (včetně intenzivní péče). **Personál neurologického oddělení** kromě využívání svých odborných znalostí a profesionální přístup je i přes svoji pracovní vyčerpání k pacientům velmi vstřícný a empatický, jak ostatně dokládají mnohé pochvaly, ale hlavně spokojenost našich pacientů a jejich příbuzných nebo návštěvníků našeho oddělení.

MUDr. Kateřina Ningerová, primář neurologického oddělení a Iktové jednotky JIP, Nemocnice Blansko